

Serfrøðingur

- TAÐ KUNDI VERIÐ NÓGV VERRI

- Tað er heppið, at hol fór á ammoniaktangarnar. Gjörði tað ikki tað, so hevði tað kunnað elvt til stóra eksplosión, sum ein illa kann ímynda sær vavið av, sigur Bjørn Schmidt, specialkonsulent á danska Kemikalieberedskaben.

BARBARA HOLM

BARBARA@SOSIALURIN.FO

Tá ið eldur kom í Varðan Pelagic fríggjamorgun, var trupult at meta um, hvussu stórir skaði kundi standast av ógvusligu flammunum.

Tað var skjótt, at almenningurin fekk ávaringar um, at ammoniak var í luftini. Men tað, sum tey fægstu helst vistu tá var, at tað var í veruleikanum hepn í tí óhepna.

Hetta tí, at lak ammoniaki ikki úr tangunum, so hevði tað kunnað eksploderað. Og gjörði tað tað, so var óalmindeliga illa statt á Tvøroyri.

– Um haldararnir við ammoniak ikki høvdu likið, so høvdu teir kunna eksploderað. Hetta tí, at blíva slíkir tanger hitaðir uppum kókipunktið, so høvdu teir kunna skrædað og tá hevði gassið í haldarunum beinan vegin eksploderað. Tað er tað, sum vit kalla “bleve”, sigur Bjørn Schmidt.

Hann vísir á, at á Youtube ber til

at síggja fleiri brot sum vísa, hvat hendir, tá ið “bleve” kemur fyri. Tað er ein ógvuslig eksplosión.

Á heimasíðuni hjá beredskabsstyrelsen stendur skrivað um “bleve”.

– Bleve merkir Boiling Liquid Expanding Vapor Explosion. Tað er ein trýstspreinging av einum afturlatnum haldara, har í ein væta er upphitinað til temperatur langt omanfyri kókipunktið hjá vætuni undir vanligum atmosfæriskum trýstið. Allar vætur, sum eru hitaðar væl omanfyri sitt kókipunkt, kunnu geva trýstspreingingar í einum haldara. Ein serstakur vandi er, um vætan í haldaranum er brandfarlig, tá ið gassið frá hesum kann endað við at kveikja í eldurkúlur, skrivur Beredskabsstyrelsen á heimasíðuni.

– Vanliga hava vit sum meginreglu, at er vandi fyri “bleve”, so halda vit 1000 metrar avstand, sigur Bjørn Schmidt og vísir á, at orsøkin er, at ein slík eksplosión kann leggja tað rundan um seg í oyði.

Her er eitt dømi upp á ein miðal tanga, sum fer í gjøgnum “bleve” og eksploderar. Her sæst, hvussu ógvusligt tað kann blíva, um haldarin heldur stand og at enda fer upp um kókipunktið og skrædnar.